SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/5944
Dok.nr:	26/35934
Arkiv:	FE-223
Saksbehandler:	Tone Toften
Dato:	04.11.2026

Støtte til Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS -	Ungdomsrådet	
PS -	Formannskapet	
PS -	Kommunestyret	
PS -	Eldrerådet	
PS -	Driftsutvalget	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Alternativ 1

1. Det inngås avtale med Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter om en søknadsbasert ordning for å dekke utgifter knyttet til strøm, brøyting og vann. Dette forutsetter at det avsettes midler i kommunestyrets budsjettbehandling for 2027 på om lag kr 300 000,-.

2. Administrasjonen utarbeider en samlet oversikt som viser Sortland kommunes bidrag økonomisk og praktisk til frivillig sektor gjennom forskjellige avtaler og subsidier, som legges frem for politisk behandling.

Alternativ 2

1. Det inngås ikke avtale med Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter om en søknadsbasert ordning for å dekke utgifter knyttet til strøm, brøyting og vann.

2. Sortland kommune etablerer fra 2027 en søknadsbasert tilskuddsordning som er åpen for alle frivillige lag og foreninger i kommunen. Det kan søkes om hel eller delvis dekning av dokumenterte driftsutgifter. Administrasjonen utarbeider forslag til faste, felles søknads- og tildelingskriterier som legges frem for politisk behandling. Det opprettes et fond til en øremerket tilskuddsordningen. Kommunestyret fastsetter den årlige bevilgningen til fondet ved behandlingen av kommunens årsbudsjett.

3. Administrasjonen utarbeider en samlet oversikt som viser Sortland kommunes bidrag økonomisk og praktisk til frivillig sektor gjennom forskjellige avtaler og subsidier, som legges frem for politisk behandling.

Nye opplysninger

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
16.09.2026 fattet Driftsutvalget følgende vedtak i sak 033/26 «Drøftingssak – Drift av alpinbakken»

1. *Driftsutvalget ber kommunedirektøren legge fram en egen politisk sak om kommunens bidrag til støtte ved Sortland alpinanlegg til budsjettbehandlingen. Saken skal vise dagens kostnader og belyse hvordan eventuell videre støtte til Sortland Alpinklubb kan synliggjøres som en egen post i kommunens budsjett.*

2. *Driftsutvalget ber kommunedirektøren utsette det varslede opphøret 1. oktober 2026 og videreføre dagens ordning fram til saken er politisk avgjort.*

FAKTA I SAKEN
Kommunestyret vedtok i budsjettmøte 11.12.2025 (PS 124/25) betydelige endringer i rammene for 2026. Sektorene fikk et generelt nedtrekk ut fra størrelse, som for Samfunn utgjorde 2,037 MNOK, i tillegg til et nedtrekk på 0,5 MNOK med en forventning om besparelse på energi i kommunale bygg, og et nedtrekk på 5,0 MNOK, som «en forventet besparelse ut fra en mer profesjonell eiendomsforvaltning, som antatt effekt av tidligere vedtak».

På bakgrunn av budsjettvedtaket ble det foretatt en gjennomgang av årets vedtatte budsjett for å forsøke å identifisere områder hvor besparelser kan gjennomføres for å ta inn det samlede nedtrekket. Tiltak som er gjennomført er blant annet vakanser/ledighet i stillinger, generelle reduksjoner som reduserte budsjettposter for inventar og utstyr, lisenser, opplæring og kursing, vedlikehold av utstyr/maskiner og bygninger, samt forventet økte inntekter der det er mulig. Det er også igangsatt en gjennomgang av leiekontrakter og avtaler som har innvirkning på kommunens driftsbudsjett. På bakgrunn av dette hadde Sortland kommune den 12.05.2026 et møte med Sortland alpinklubb ang. forhold rundt strøm, brøyting og kostnadsdekning for Ånstadblåheia alpinanlegg som kommunen har dekket. I møtet fremmet administrasjonen ønske om å overføre strømabonnement til Sortland alpinklubb fra 01.07.2026, samt ta Ånstadblåheia alpinsenter ut av anbudsgrunnlaget for brøyting. Møtet ble 10.09.2026 fulgt opp med varsel om opphør/overføring av strømabonnement fra og med 01.10.2026. Sortland kommune bidrar i dag Sortland Alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter på flere måter:

- Brøyting innkjørsel/parkeringsplasser (i kommunal regi på ukedager, gjennom entreprenør helg/helligdager)
- Betaler strømutgifter tilknyttet til deler av anlegget
Sammenlagt beløp for 2025 er estimert til ca kr 205 000,-. I tillegger dekkes vann til snøproduksjon stipulert til om lag kr 64 600,- pr år.

Disse kostnadene dekkes i dag under driftsbudsjett til Utemiljø og gis ikke i form av et direkte tilskudd. Vannkostnadene er stipulert. Ingen av kostnadsdekningene er knyttet til en oppdatert avtale om tilskudd/kostnadsdeling.

VURDERING
Saken er bestilt av DRU i møte 16.09.2026 (sak 033/26) og handler spesifikt om Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter. Arbeidet med saken viser imidlertid behov for en større gjennomgang av ordninger. Lignende problemstillinger er aktuelle også for flere andre aktører. Administrasjonen er i gang med en gjennomgang av dette, som samlet vil vise i hvilket omfang Sortland kommune bidrar

økonomisk og praktisk til frivillig sektor, gjennom forskjellige avtaler og subsidier. Dette kan f.eks. omfatte dekning av lokaler/bruk av rom innenfor kommunale bygg, gratis husleie eller støtte til husleieutgifter, strømavtaler for lysløyper og anlegg, m.m. Det er hensiktsmessig å skaffe en samlet oversikt og gjøre vurderinger knyttet til hvordan støtte skal innrettes for at lag og foreninger sikres forutsigbarhet, samtidig som kommunens ressurser brukes på en mest mulig effektiv måte. Dette er også viktig med tanke på mulig utløsning av mva-kompensasjon.

Med bakgrunn i delegasjonsreglement for Sortland kommune (sak 039/26), vurderes det at saken også bør behandles av formannskapet som økonomiutvalg, og at den bør sluttbehandles i kommunestyre fordi saken er av prinsipiell betydning og forslag til innstilling forutsetter inndekning i budsjett 2027.

Personalmessige forhold
Ingen særskilte

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd
Ungdomsrådet får saken til uttalelse fordi den berører ungdommens aktivitetstilbud. Saken omfatter også en generell tilskuddsordning for frivilligheten og sendes derfor også til eldrerådet og råd for personer med funksjonsnedsettelse.

Økonomiske forhold
Sortland kommune dekker i dag strøm for deler av anlegget, samt brøyting for Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter. Dette er i samlet sum estimert til kr 205 000 for 2025. I tillegger dekkes vann til snøproduksjon med om lag kr 64 600,- pr år.

Sortland kommunes bidrag til Sortland alpinklubb og Ånstadblåheia alpinsenter er et viktig bidrag for å gjøre det mulig å holde bakken åpen og i drift. Bidraget har imidlertid ikke vært godt synliggjort hos Sortland kommune, da det er innarbeidet i Utemiljøs driftsbudsjett og ikke som en separat post. Sortland alpinklubb opplyser at en ren økning i driftsutgifter på driften av alpinbakken vil skape store økonomiske konsekvenser for klubbens fremtid. Kommunedirektøren legger til grunn at bortfall av kostnadsdekningen uten annen finansiering vil svekke tilbudet og gi økte brukerpriser.

Utgiftene er bokført og inngår i vedtatt driftsramme, samtidig som mottaker, formål og samlet verdi er vanskelig å identifisere i budsjettframstillingen. Det gir svakere grunnlag for politisk prioritering og kontroll med tiltaket.

Sortland kommune dekker i dag strøm til Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter, pålydende ca kr kr 50 000,- eks mva for siste 12 måneder. Da dette er å anse som et rent tilskudd til et kommersielt anlegg, kan ikke Sortland kommune kreve mva-kompensasjon for disse utgiftene. Kommunen dekker strømregning for lysløypene flere steder; Kleiva, Sigerfjord, og Sortland (+ Munin), i tillegg til banelys på Holmstad og Holmen. Også dette direktefaktureres rett til kommunen i dag, men for disse anleggene har kommunen rett til å kreve mva-kompensasjon. Forskjellen ligger i at dette er en type anlegg som er åpne og gratis tilgjengelig, hvor det ikke tas betalt for selve *bruken* av anlegget, slik det gjøres ved Ånstadblåheia alpinsenter.

Hvis strømabonnement betales direkte av Sortland alpinklubb vil klubben imidlertid kunne få mva-fradrag for sine kostnader til dette. Dersom Sortland kommune fortsatt skal dekke strømutgiftene til Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter vil det derfor være økonomisk hensiktsmessig at klubben faktureres for strøm direkte og søker tilskudd fra Sortland kommune for å dekke netto utgift uten mva. Dette forutsetter at det settes av midler i budsjett til formålet.

Folkehelse
Verdien av Sortland alpinklubb og Ånstadblåheia alpinanlegg for folkehelsen i Sortland og Vesterålen er betydelig. Alpinklubben driver et frivillig lavterskeltilbud med svært høy bruk, en bruk som involverer alle aldersgrupper og kombinerer organisert aktivitet med omfattende bruk til egenorganisert aktivitet. Det legges årlig ned enorm dugnadsinnsats fra Sortland alpinklubb for å få anlegget klart for sesongen,

og arbeidet er like omfattende uavhengig av om sesongen blir god eller dårlig. Estimatet på årlig omfang av dugnad er ca. 11 000 timer.

Alpinklubben driftes frivillig som et lavterskeltilbud. Tilbudet om å bruke anlegget er ikke bare for aktive alpinutøvere, men er tilbud for alle som ønsker å kjøre ski og snowboard. Bakken brukes også mye av de som ikke driver med organisert idrett. Det registreres ca. 10 000 heisturer i året.

Klima-, miljø- og naturforhold
Ingen særskilte vurderinger

KONKLUSJON
Sortland kommunes bidrag til Sortland alpinklubb og Ånstadblåheia alpinanlegg er et viktig bidrag for å gjøre det mulig å holde bakken åpen og i drift. Bidraget har imidlertid ikke vært godt synliggjort hos Sortland kommune, da det er innarbeidet i Utemiljøs driftsbudsjett og ikke som en separat post.

For å synliggjøre de reelle kostnadene ved kommunens bidrag til Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter og andre anbefales det at det avsettes enten en egen pott på kr 300 000,- for 2027 og at Sortland alpinklubb søker om å få tilskudd fra kommunen, eller at det opprettes et fond med en øremerket tilskuddsordning som lag og foreninger kan søke på etter gitte kriterier. Saken legges på den bakgrunn frem med to alternative forslag til innstilling.

Denne saken behandles av driftsutvalget, formannskapet og kommunestyret i henhold til delegeringsreglementet. Driftsutvalget behandler saken som ansvarlig fagutvalg for kultur og idrett, jf. delegeringsreglementet punkt 4.1 og 4.2. Formannskapet vurderer finansieringen og innstiller til kommunestyret, jf. punkt 3.2 og 3.3. Kommunestyret fatter endelig vedtak, fordi begge alternativene forutsetter bevilgninger i budsjettet for 2027.

Vedlegg:
Støtte til Sortland alpinklubb / Ånstadblåheia alpinsenter